

РУЗВЕЛТ І ВИЗНАННЯ СОВІТІВ

вже тепер поінформуюмо американський уряд і президента Рузвельта про те, що думають американські громадяни українського походження про справу визнання Злученими Державами. Тому **негаймо до протесту** проти визнання тих, що голодомордовують мільйони наших братів на Великій Україні.

ВОВКА ТЯГНЕ ДО ЛІСА.

(Оповідання).

(4)

КУЛЬТ СИЛИ І МЕТОДИ НАСИЛЬСТВА

чи розлючені, збогнуті на маси. Український націоналізм не забуває, що **фізичної руйнуючої** сили українському народові **ніколи не бракувало**, але **бракувало отого духа**, що концентрував би ту фізичну **вистіг** і **ніколи не озиратися** назад, коли вже щось виріши- но, але йти все далі вперед. Треба бути **сильними харак- ром**, **щоби внутрішня рівнова- га ніколи не порушувалась:** **ні** **тоді, коли Націю освіта-**

Лев Ясінчук.

Матеріальна сторінка Рідної Школи.

В історії боротьби україн-
ської землі йдуть поклики
Рідної Школи — творити на-
вколишній осередок Рідної Ш-

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ТУТ ЩО ІНШОГО.

РЕЛІГІЙНИЙ ФАНАТИЗМ
ВЕДЕНО ДО БОЖЕВІЛ

МОСКОВСКИЙ ХАРАКТЕР

Іван Грізний. Нищив по
Петро І та інші божевільні
рі Росії. Нищив далі Лейні
його наслідники думали на
сати йому похвалу, коли в
стили на його пам'ятнику в
нінграді напис: Революція
нищить і змітає перед собою
Могли написати: Росія все
ищить перед собою.

ПРОЛЕТАРСЬКА РІВНІСТЬ
НА ПАПЕРІ.

МІТІНГІ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗ.

РОМЕСТЕР, Н. П. Товариство Вісних Козаків під 316 позадило свої члени, що місяць згоря відбувати ся в четвер, дня 12-го жовтня, точні о годині 8-ми вечора. Просити всіх членів прийти на збори бо не можна справді до поришення. Долугую членів зловати виринати свої задержати, бо виринати рази будуть суспелендію. На зборах вибереться комітет до масового вибору на листопад. Повідомити членів, тих що мають діти в молодіжних департаменті, а як вже минуло 18 років життя, щоб на ці збори приносили старі грамоти і переписали до старі

ПОСИЛАЙТЕ „СВОБОДУ“ НА
УКРАЇНСЬКІ СЕЛА.

Прочитавши „Свободу“, не
марнуйте її, не викидайте, а
вишліть нашим селянам на За-
карпатський Україні, бо вони
вас цього просять. Пишіть до
редакції „Свободи“, а ми вам
подамо село й читальню, куди
будете вислати.

_____

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ КНИЖОК

ПРОДОВЖАЄТЬСЯ ЩЕ НА МІСЯЦЬ
ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ 50 ПРОЦЕНТ ОПУСТУ

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ

Хто з Вас ще не має своєї бібліотеки, тепер має нагоду набути її за половину ціни. Також усі товариства, браства, сесистства і клуби можуть використати цю випродати і заощадити гроші, а при цьому мати гарну бібліотеку.

Українці повинні тепер підлати цю випродати постаратися, щоб американські бібліотеки використали також цю нагоду.

Щоб одержати книжки за половину ціни, замовлення не може бути менше від суми одного долара. Наприклад, хто надіслав \$1,00, має вибрати собі книжок на \$2,00; хто надіслав \$1,50, має вибрати собі книжок на \$3,00; хто надіслав \$2,00, має вибрати собі книжок на \$4,00, і так далі. До кожного замовлення до суми \$5,00 треба додати 10 центів на оплату "асекурції" пакунка, бо при такій випродаті книжки не може відповідати за затрачені пакунки. На замовлення вище від \$5,00 треба надіслати 15 центів.

Всі писма треба адресувати так:

"SVOBODA", 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Д-Р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

повідомляє Українці міста Ньюарк, Н. Дж., й околиці, що з дня 1 жовтня 1933 р. отворив свій офіс під ч. 29 Мортон універс. Ньюарк, Н. Дж., близько української католицької церкви.

Прощу українських загаль мені поперти. За чесну і совісну обслугову ручу.

УРЯДОВІ ГОДИНИ: 1—3 пополудні і від 6—8 ввечір.

Телефон: Market 3-4818

НЕДУЖІ МУЖЧИННИ І ЖІНКИ

ВИЛІКОВУЮ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ.

Приймати ще нині на лікарські оглядини і вислухати пояснень щодо своєї хвороби. Науковими методами я лікую успішно отсі недуги: Шпирі висипалі, хронічні кишкові, червові недуги, шлункові, кишкові і відходоносні недуги, загальне ослаблення, ниркові (запалення нирок) і хронічні ревматизми, горло, деген, відходоносні і інші недуги мужчин і жінок. Х-Рей ексамінації нирок і хронічні горла. Випрошування серпачів і шпирів.

ОГЛЯДИНИ І ПОРАДА ЛІКАРІМ. — МИ ГОТОВИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.
DR. ZINS
медичний практик 25 літ.
110 East 16 ST. N. Y.
(межі 4-го Евено і Ірвінг Плейс).
ГОДИНИ: Денно від 9, рано до 8, ввечір, і ввечір від 9, рано до 4, попол.

ОДИНОКА ПРИЧИНА

Коли нас кличуть у нощі з дому, віддаленого багато миль від тугишньої місцевості, ми відповідаємо швидко й успішно — та за неспокій винагороду.

Це мабуть є одиноким причиною, чому ми усема в ділі околиці так багато приятелів, котрі зовсім природно жадають наших усудів, як тільки зайде потреба.

STEPHEN J. LEWISIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morton St. Jersey City 34 E. 25th St. Bayonne
Phone 5-1745 Bayonne 3-0540
MONTROSE 5-1745 BAYONNE 3-0540

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ
ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — СЕ СІЛА.
ПІШЬТЕ ПО МАЙОВІШИХ ЦІННИХ КНИЖОК.
SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

До протесту!

Загальні збори всіх запомогих браств, товариств та освітніх і політичних організацій громади відбулися дня 21. вересня ц. р. в церковній галі, а відкриті їх чергов. В. Гріччук, пояснені цілі зборів. Скалино їх у справі влаштування протестантийного віча.

З дівств та часослівів знаємо, що на українських землях український нарід вмирає з голоду. Рачестерські Українці рішили придружитися до загального протесту проти Москви і інших окупантів. Щоби протест мав організований силу, вибрано загальний комітет протестантийного віча, до якого ввійшли по два представники з 19 місцевих організацій. Як яка організація не є ще заступлена в комітеті, може прислати представників на наступні збори. А збори будуть відбуватися кожного понеділка ввечір у церковній галі при 303 Гудсон Евено аж до відбуття віча.

За Вічевий Комітет:

Д. Братусь, презид.;
Н. Швєць, касієр;
В. Гуранський, секр.

СОВІТСЬКА ЗАГРАНІЧНА ПОЛІТИКА В АНГЛІЙСЬКОМУ ОСВІТЛЕННІ.

(УПІ) (Ризький кореспондент англійської газети "Таймс" написав про заграничну політику Світів так: Навізнами зв'язки з Італією та Францією є в останньому часі головною метою бачок усіх совітських можновладців. Навіть справи, як життя і транспортні справи, які втручаються в внутрішній політиці, виступають в інтригу держави, мусіти тимчасово відійти на другий план. Московська газета "Правда" стверджує, що італійські фашисти поведуться коректно у відношенні до Світів, зате німеччини того не роблять, а ніпачи, ставляться до Світів дуже визнаючи, що в свою чергу може довести до цілковитої ізоляції Німеччини. Даліше подорож Емріота до Світів дає приток совітській пресі друкувати цілу низку франкофільських статей, у яких вказується на Еріота, як на того, що перший змінив погляди основні під будучу совітсько-французьку приязнь. Ця нова орієнтація в совітській політиці довела до того, що в останньому часі всі совітські вожаки і їх преса задоволялись проти ревізії східних німечьких границь. Виявиви приязнь звертаються в бік Польщі. Для поверхового глядача може це все видатися як щось зрозуміле і природне, як наслідок перево-

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Українці нагороджено.

Дня 26 вересня відбулася в нас парад "Н.Р.А." В поході було понад 75,000 людей. Українська група складалася з більшості часті голівно з двох част, побіжених в гарні українські народні строї. Це був хор при церкві св. Йосафата, який завжди готовий до участі у всякій маніфестації, де можна представити гідно українське ім'я.

Отой величний похід важливий для нас з того боку, що участь Українців відзначено першою нагородою, вручаючи їм гарну срібну ціну. А додам, що там виступали різні національні групи.

Михайло Юрків.

роту в Німеччині. Однак такий погляд, стверджує кореспондент "Таймс", не зовсім правильний.

Справа полягає в тому, що більшовики вважають став, який наступив по договорі в Равалло, лише за тимчасовий. Вони все керувались напрямним загальною політикою, які встановили ще Ленін і які збільшили в спеціальній брошурі, виданій лише для жителів комітету. В тій брошурі говориться, щоб з німеччиною державою не заключати сталих договорів приязні. Більшовизм мусить старатися зискати все на часі, щоби скритися і як тоді почати рішучо борю з капіталістичним світом. Тому ворогування між антагоніст і Німеччиною мусить бути не підтримуване, а тимчасовим і нібито тимчасовим поперти більшовизмом німечьких планів щодо ревізії мирових договорів являється лише звичайним революційним маневром.

Зараз по перевороті в Німеччині думали в Москві, що з новим німечьким урядом можна буде повести так співпрацю, як з Італією. Показалося, що це неможливо, а причиною неможливості був звітні меморіал Гутенберга в Лондон. Через це більшовизм дуже заворушився і почав свою роботу на створення загальної європейської фронту супроти Німеччини, щоб запобігти всякій активності німечької заграничної політики. Річовачо з тим почали згущуватися грізні для більшовизму хмари на Далекому Сході і тому вони почали старатися забезпечити своє місце в Європі. Тому старі вони й заставили свою розкаладу роботу серед України, у Польщі, а Польща зрештешувалася тим, що заперестала вести свою українську пропаганду на Світській Україні. Тепер у Москві думають, що положення на Заході є забезпечене і звертають свою увагу на Схід. Щодо Сходу, то там уже оволоділи думкою, що стратити на користь Японії східно-китайську зазізніш, але всетаки думають, що Японія тим не вдоволюється і що піде трохи далі, як це свого часу заподіяв меморіал Танаки, який до них керується японська політика. Загально панує думка, що Світів не віддаються заціпити Японію й обмежаться лише на паперові протести. Загальне невдоволення між селянством є завелике, щоб могло бути думати хочби про маленьку мобілізацію.

Стільки жакже кореспондент "Таймс" про совітську заграничну політику. Просто і ясно, без великих роздумовань, чисто по англійськи.

ЗІ СПОРТУ.

ДУЖАЧЕНЬ БРАВНІНГ ЧЕМПІОНОМ.

Дня 2 жовтня ц. р. відбулися в Медісон Сквер Гарден у Нью Йорку змагання між двома претендентами до мистецтва світа, дотеперішним мистецтвом Бравнінгом (Джим Бравнінг) та новим претендентом, Італійцем Саволді (Джов Саволді). Програма ввечір обіймала змагання 8 добре підібраних пар. В перших трох "мечач" боролися: Стан. Соколіс проти Джорджа Маніча (нерозіграли); Елі Фішер проти Джека Мек Артура (выграв Фішер); Кейзі Казанжича проти Руді Дусека (знов нерозіграли).

Перша пара, це чисті змагання, які не надихали брутальності. В другім "мечу" Фішер мав перед собою достатньо брутального та провокативного Мек Артура, який однак не тільки протиставився притом та орієнтацією, але і вмів також добре віддаватися за кожну штурку. Третя пара — це старі й добре в триках дужчини витривалі ветерани. Спеціально Дусек витривало знов атаки протівника.

Правдивою окраскою цієї програми була, як звичайно, боротьба українського мистецтва Григорія Заринова. На кожну виданому "мечу", Зарінов був за собою симпатією всіх публики та взагалі викликав найкраще враження на глядачів: своєю інтенсивною та дійсно спортивною поведінкою збуджує велику пошану до себе цієї публики. Він на не заслуговав, бо його називають найкращим притом та орієнтацією, як не може пописатися жадний із найкращих мистців, є прямо насолодою для ока.

Тим разом Зарінов боровся з аразом Горасіні (Брунд Горасіні) та поборов його по гарній демонстрації свого спортивного хисту. Зарінов надзвичайно гарно боронився. Кожна атака Горасіні переміновувалася в контратаку Заринова на нього самого.

Після змагання з боротбою була боротьба про мистецтво між Бравнінгом та Саволдієм. Це була дійсна несподіванка, бо такі результати рідко на арені спортивної стрічається. Одного відразу треба сказати, що на Саволді ані Бравнінг не заслуговав на це, щоби бути мистцем. В кожнім разі враження, яке п. Бравнінг викликає, є далеким від того, яке викликає славний Лондос. Нема в нього відповідної агресивності, а оборона його теж нічим не відзначається. Його спеціальність, це т. з. "дег зсирок он ді баді", в які він старався кончею вхопити Саволді. Та

це йому майже ані разу успішно не вдалося. Натомість Саволді віддавав свій італійський темперамент при кожній окаяти та відзначався своїм доданим руки протівника на кожному. Тим же він і мучив Бравнінга до нестями, змощив його ліву руку понад ліву, разів в таку позицію.

Підкінємо ось виснажені й справляли милого враження. Тікінє наступив в такій позиції: Саволді скоочив його ліву руку стояючи Бравнінга зовнішніми стопами в лице. Цей пошесті напад приготиний. Та Саволді на цьому не вийшов збитою, він, відбившись потаємно з одного врізана головою об землю, та впаів перетинати. Обидва "мистці" лежали на землі й не могли встати. Та Бравнінг, притримуватися, що Саволді намагався на землі, підііз до нього й докопався ногою на груди. Саволді дав слабкі знаки обертати Бравнінг притолоки його обертати тигаром і в цей момент виграє боротьбу. По ударі тигар на обох їх підняли, бо вони не могли відтератися на мек Саволдієви підня крики, які склалася зрозумілою при зударенні. І так Бравнінг, завдяки притомності ока, збув своє "чемпіонство", а не намагав, щоби він виграє його надого. Боротба тривала кодо години.

На закінчення програми відбувалися дві тричі між двома знайомими змаганнями. Тим же один з них заслужив пошану на увагу, а саме мек знайомий малярського мистецтва Собо, який боровся з Майком Мейркі. Мейркі є промисловий тигу й добути брутальний бйху. Спровакований Собо вміє слушно старався йому кілька разів відлати, та Собо здиваліфікував його, що очевидно було зовсім не слушно.

E. CR-0.

ДРІБНІ ОГОВОЩЕННЯ

ЯРОСЛАВА СПОЛІТАКЕВІЧ

(Graduate of New York College of Music; pupil of August Franck), розпочав осмислювати свій сезон, укладаючи лекції на фортепіано. \$125 за годину. (Лекції після уяви). Адреса: 213-07 616 West 182nd St., New York City. Telephone: Washington Heights 7383

ДЕШЕВІ І ГАРНІ КИМНАТИ

В Нью Йорку. В гарній апартаменті з усіма зручностями, з гарною їдальнею, з гарною кухнею, по ціні за 5-6 миль на \$5 місячно й нощі. Адреса: 213-07 616 West 182nd St., New York City.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР.
153 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.
(межі 8 і 10, уя.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділю після уяви.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОУН, БЕСОУЛІ, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА
"СВОБОДИ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
виконує:
ВСЯКІ ДРУКИ ЯКНАКРАЩЕ, ЗАВСІДИ НА ЧАС І ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ.
ДЛЯ ТОВАРИСТВ, ПАРОХІЙ, СІНОВІХ СОТЕНЬ, ГУРТКІВ, БРАТСТВ І ДРУГИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ТА ДО ПОЛІТИЧНО-КИХ ОСІБ ВИКОНУЄМО ВСЯКІ ПОТРІБНІ ДРУКИ.

СТРАШНИЙ ТАРЗАН.

"Як сміє раб зневажати сина нашого бога?" — почувши гнівний крик. Це кричав Джа-Дон, один з верховодів серед Голонів. Його виступ був порушенням права і зневагою для верховного жерця. Лудон піднісся на своему крику: "Але слова раба! Проводять нас до правди". Потім з докором і зневагою прибавив: "Як може Джа-Дон тут так заперечувати мою волю. Той Джа-Дон, якого син утік геть, щоб не стати жерцем!" Це було зневагою для Джа-Дона й він ухопив за ніж.

Та воки блинив Джа-Дона словами: "Не забувай, що ти в храмі Джа-Дон-Ота!" Джа-Дон синівськи, але затів відтер до могутнього свого ворога Лудона. Лудон тимчасом дає гору. "Я тепер покину службу королюві і вона розповість нам також про твого сина". З цими словами він зробив рукою знак своїм слугам. Джа-Дон, страшенно гнівний, чекав, що та служниця буде свідчити проти його сина, який любив королюві.

Тимчасом Лудон говорив: "Королюві говорила мені, що коли її служниця побачила в забороненому саді отього чоловіка, то вона вигукнула, що це Тарзан Страшний, яке то їм йому дали в племені наших ворогів Куралі? Отже він не є божим сином!" У той час до храму привели Панатлі. Вся в слюзах, вона стала перед Лудоном. "Чи цей чоловік говорить тобі коли, що він син нашого бога?" — грізно запитав Лудон дівчину.

"Ні", відповіла вона й подивилася на Тарзана, який прийняв і підбадьоруючо всміхнувся до неї. "Це ще нічого не доказує!" — заважач Джа-Дон. "Хіба ти думаєш, що він буде все гукати: 'Я є син Джа-Дон-Ота?' Годи!" — закривач Лудон. Доказів уже досить. Це самозванець, а тому я, великий жрець Алюру, наказую вмертвити його. Коли я кажу неправду, то бог може пробити блискавкою мое серце!" Він випростувавсь, наче розставаючи свої груди під удар грома.

(65)